

Verslag reis Minsk, Wit-Rusland juli 2011.

Inleiding

Ingrid van der Lubbe en Albert Baltussen, bestuursleden van de stichting ZZG-zorgen zonder grenzen-, Eindhoven hebben van 6 juli t/m 9 juli 2011 een bezoek gebracht aan Internata 3, Minsk, Wit-Rusland.

Doel van het bezoek was enerzijds het bijwonen en het deelnemen aan de opening van het ontmoetingscafé voor de bewoners van Internata 3 en hun ouders.

Anderzijds is het een driejarig project waarvan het eerste jaar inmiddels verstreken is en de begroting voor het tweede jaar bekeken moest worden.

Ook de eerder gefinancierde projecten worden bij elk bezoek opnieuw bekeken.

Woensdag 6 juli 2011

Na een voorspoedig verlopen reis zijn we om 17.00 uur geland op de luchthaven van Minsk en ontvangen door Vladimir, de arts van Internata 3.

Ons verblijf is intern op het internaat. Voor vandaag is er gezien het tijdstip van aankomst geen programma meer voor ons.

Na het avondeten zijn we daarom begonnen om het complex van buiten in ons op te nemen.

Sinds vorig jaar zijn er verspreid over het terrein nogal wat tuinhuisjes gebouwd waardoor de cliënten ook bij slecht weer buiten kunnen vertoeven. Hiervan wordt veel gebruik gemaakt.

Het geeft ook een beschutte indruk.

Tijdens onze rondgang werden we aangetrokken door mooi gezang en accordeonspel vanuit de verte.

Twee cliënten waren, naar later bleek, aan het oefenen voor een optreden tijdens de officiële opening op vrijdag.

We waren nieuwsgierig naar de inrichting van het ontmoetingscafé en hebben daarom alvast een kijkje door de ramen van het café genomen. Onze eerste indruk was: als dat maar goed komt met de officiële opening op vrijdag. Het geheel was namelijk nog niet ingericht.

Donderdag 7 juli 2011

Na een ontbijt in een mooie kamer waren we benieuwd naar het programma dat de leiding voor ons in petto had.

Een verzoek van Ingrid was om ook een bezoek te brengen aan Internata 2, eveneens een internaat voor mensen met een verstandelijke beperking. Helaas was dat niet mogelijk omdat men niemand vrij kon maken om ons daar naar toe te begeleiden. Onze intentie is om volgend jaar vanuit Nederland contacten te leggen met Internata 2 om daar een bezoek te brengen.

Een optreden van de theatergroep zat er ook niet in, omdat de medewerkster die deze groep begeleidde elders werk gevonden heeft. Er lopen nu weer onderhandelingen om te proberen haar weer terug te laten komen.

Om 11.00 uur hebben we een rondleiding gehad over de diverse afdelingen waarbij Vladimir, de arts ons heeft begeleid.

Op Ingrid van der Lubbe maakte dit opnieuw weer indruk en er waren regelmatig spontane begroetingen met cliënten.

Vladimir heeft ons de diverse afdelingen laten zien waarbij sprake is van vrouwen- en mannenafdelingen. Over het algemeen zij er veel oudere cliënten, daarvan zijn weinigen

bedlegerig. Daarnaast is er sprake van gesloten en open afdelingen afhankelijk van de mate van verstandelijke beperking en mobiliteit. Overigens zijn er naast mensen met een verstandelijke beperking ook psychiatrische patiënten woonachtig op dezelfde afdelingen, dat ons de dagen dat we daar waren, duidelijk bezig heeft gehouden. Naar onze Westerse begrippen is dat ondenkbaar. We hebben dit overigens nog niet gedeeld met de leiding van Internata 3.

De rondgang startte met de afdeling met cliënten die het meest beperkt zijn en we eindigden op de afdeling van de cliënten die vrij kunnen gaan en staan waar ze willen, weliswaar binnen het complex.

Voor Albert Baltussen was het de eerste keer dat hij namens de stichting Zorgen Zonder Grenzen een instelling bezoekt.

Collega-bestuursleden van Albert hadden hem aangeraden om dit te doen om zelf te ondervinden hoe de situatie is in de landen waaraan wij hulp verlenen.

Albert:

“De huisvesting en de leefomstandigheden gezien tijdens de rondleiding maakten een grote indruk op mij.

Mijn eerste reactie: aangrijpend.

Onze zorg hoeft zich niet te richten op de eerste levensbehoeften zoals eten, drinken en kleding. Dat is, ondanks de slechte economische situatie in Wit-Rusland, allemaal in orde.

Wat me opviel was dat de cliënten voornamelijk op de gangen zitten te wachten, maar waarop.... Hun lege blikken kan ik me nu nog voor de geest halen.

Cliënten zouden meer geactiveerd moeten worden. Daar kunnen we ons als stichting Zorgen Zonder Grenzen hard voor maken. Het moet er ons om gaan te zorgen voor de faciliteiten die die activering mogelijk maken. Overigens is die activering al wel in gang gezet. Voorbeelden daarvan zijn de snoezelruimte, TV-kamers, de sportruimte, de diverse hobbyruimtes en nu dus het ontmoetingscafé.“

Op onze vraag aan de afdelingsarts na het bezoek aan de afdelingen welke wensen er volgens hem waren, gaf hij aan dat meer rolstoelen zeer welkom zouden zijn. Daarnaast materiaal voor de dagbestedingsruimtes zoals puzzels, brei- en haakgaren en dergelijke.

In de middag hebben we een kijkje genomen in het ontmoetingscafé. We waren verbaasd over de vorderingen die in korte tijd gemaakt waren met de inrichting.

Er werd nog volop gesopt en gepoetst en het zag er spiksplinternieuw uit. Ook buiten werd gezorgd dat alles er spik en span uit zou zien.

Nu werd ons ook duidelijk dat de directie en de staf volop bezig waren met de voorbereidingen voor de officiële opening van morgen en daardoor ook minder tijd hadden om ons te begeleiden tijdens ons verblijf.

Later op de dag hebben we gesproken met de directeur Anatoli Varanik, het hoofd medische dienst Ala en het hoofd financiën Svetlana. Bij het gesprek was ook onze tolk Tamara aanwezig, die ons sinds een aantal jaren geweldig weet te ondersteunen en inmiddels dus ook inhoudelijk goed op de hoogte is van de zorgverlening binnen Internata 3.

De onderwerpen van gesprek waren de evaluatie van eerder door ons mogelijk gemaakte projecten en de voortgang van het project Ontmoetingscafé.

Het project beslaat een periode van 3 jaar waarvan het eerste jaar nu voorbij is en, zoals we al gezien hebben, tot mooie resultaten heeft geleid.

De complimenten daarvoor werden door Anatoli ook gemaakt richting onze twee andere gesprekspartners die het project trekken: Alla en Svetlana.

De meeste benodigdheden voor het café zijn inmiddels aangeschaft. Wat nog als wensen overblijft, zijn een koffiemachine en een audio/cd-systeem. We hebben toegezegd deze te financieren.

Na aankoop van deze inventaris sluiten we financieel gezien het project. Mogelijk nieuwe wensen kunnen ingediend worden met een nieuwe projectaanvraag.

Afgesproken is dat er per halfjaar aan het bestuur van ZZG gerapporteerd wordt over de voortgang van het project.

We hebben aangegeven om nieuwe wensen d.m.v. een nieuwe projectaanvraag in te dienen. Spontaan werd toen ook door de directeur aangegeven dat er behoefte is aan rolstoelen. (De behoefte aan rolstoelen hebben we zelf ook geconstateerd. Bij het gezamenlijk buiten vertoeven wordt steeds een nieuwe cliënt opgehaald met een en dezelfde rolstoel.) Daarnaast zijn ook tilliften die kunnen manoeuvreren in een kleine ruimte wenselijk.

Beide partijen waren tevreden met de uitkomsten van het gesprek en hebben dat met een borrel en in de avond met een door Anatoli aangeboden etentje afgesloten.

Het project voorziet erin dat een delegatie van het bestuur na het tweede jaar opnieuw naar Wit-Rusland afreist, om te horen wat de ervaringen zijn nadat het café dan dus een jaar gedraaid heeft.

Vrijdag 8 juli 2011

Dit is de dag van de opening van het ontmoetingscafé. Een zonnige dag die mooie dingen belooft.

We zijn 's morgens allereerst aanwezig bij het verkleden van 4 medewerkers in Nederlandse en Wit-Russische klederdracht. Zij zullen de opening mee ondersteunen.

De Nederlandse kleding is gemaakt door José Backbier van de Stichting Stedenband Eindhoven-Minsk, die vandaag ook aanwezig is.

Daarna zijn we samen met de 4 medewerkers naar het gebouw gelopen waarin het café gevestigd is.

Daar waren al volop cliënten, hun ouders, medewerkers, de Wit-Russische autoriteiten, de vertegenwoordiger van de oudervereniging, de media waaronder de televisie en de schrijvende pers, de geestelijkheid en uiteraard de directie en staf van Internata 3 aanwezig. Na toespraken van zowel de directeur en ons bestuurslid Ingrid van der Lubbe (vertolkt door Tamara) hebben zij samen het gebouw geopend door het op traditionele wijze doorknippen van een rood lint.

Waarna ze de opening bezegeld hebben met het Wit-Russische volkslied en het eten van brood gedoopt in zout.

Nadat allen het gebouw betreden hadden over de speciaal uitgelegde rode loper en tapijten, is het gebouw ingezegend door de geestelijke waarbij niet alleen het gebouw, maar ook wij allen het nodige meekregen van zijn wijwater.

Na lekkere hapjes en thee met daarbij mooie muziek van Lana en haar begeleider op de accordeon, die we de vorige avond zagen repeteren, was het tijd voor een rondleiding voor alle genodigden door de diverse ruimten die er zijn voor de dagbesteding (naai-atelier, sportruimte en knutselruimte).

Nadien hebben we nog uitgebreid met de autoriteiten van gedachten kunnen wisselen over de stand van de zorgverlening/dagbesteding in Wit-Rusland en die in Nederland.

Nu werd ons ook duidelijk waar alle aandacht de afgelopen twee dagen op gericht was: op de opening en met succes!

's Middags zijn we teruggegaan naar het ontmoetingscafé, waarbij we tevreden konden constateren dat het café ingenomen was door de cliënten in hun mooiste kleding. Zij maakten er een feest van onder het genot van opnieuw muziek en allerlei lekkernijen, waaronder de door Ingrid meegebrachte Hollandse drop.

Volgens de leiding was het de bedoeling dat alle cliënten die dag om beurten konden kennismaken met het café.

Het is overigens niet onbelangrijk te vermelden dat het café gerund gaat worden door een aantal daarvoor geselecteerde cliënten zelf.

Een mooie warme ruimte die nu de modernste is van heel Internata 3.

Zaterdag 9 juli 2011

Vroeg in de ochtend zijn we, met een afscheidscadeau, uitgeleide gedaan door Anatoli, de directeur die opnieuw aangaf binnenkort op uitnodiging van ons graag naar Nederland te komen. We hebben toegezegd dat binnen het bestuur te bespreken.

Al met al enerverende dagen met veel indrukken en de conclusie dat we nog genoeg kunnen betekenen in Wit-Rusland.

Juli 2011

Ingrid van der Lubbe-Kwarten

Albert Baltussen